

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1204. Usque Ad Annum 1230

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1763

VD18 90118030

§. 49. Jurisdictio Ecclesiastica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66406)

Sæcul. XIII. *culari, ad tantam insolentiam compo-*
A.C. 1215. scendam.

§. XLIX.

Jurisdictio Ecclesiastica.

Distin. 22. c. 6. In Concilio Lateranensi quatuor Patriar-
renovantes. 6. charum ordo & prærogativæ expo-
 nuntur, atque primo loco nominatur
 Constantinopolitanus, tum Alexandri-
 nus, Antiochenus & Hierosolymitanus.
 Articulus iste ex Gratiano excerptus est,
Conc. Trul. c. 36. Sup. qui eum ex Concilio in Trullo accepe-
Lib. 40. n. 54. rat, non attendens, Concilium istud sta-
 tim ab Ecclesia Romana fuisse rejectum.
 Sed, Constantinopoli a Latinis capta,
 haud gravate Papa huic Ecclesiæ primum
 post Sedem Romanam locum concede-
 bat. Præterea Concilium de Patriarchis
 addit: *Postquam a Romano Pontifice*
receperint Pallium, præstito fidelitatis
& obedientiæ juramento, & ipsi suis Suf-
fraganeis Pallium largiantur, a quibus
sibi & Ecclesiæ Romanæ professionem o-
bedientiæ exigant. Crucis vexillum
ante se jubeant ubique deferri, nisi in Ur-
be Romana, & ubicunque Summus Pon-
tifex præsens extiterit, aut ejus Lega-
tus Apostolicæ Dignitatis Insignia ad-
hibens.

In omnibus autem provinciis, eorum
jurisdictioni subjectis, ad eos, cum ne-
cesse fuerit, provocetur, salva Appellatio-
 na

ne, ad Sedem Apostolicam interposita. Sæcul. XIII.
A.C. 1215.
 Nuspiam in huncusque locum legi, qua-
 tuor Patriarchas Pallium a Papa acce-
 pisse; Verum Innocentius de privile-
 giis Patriarcharum Latinorum, quales
 duo Concilio intererant, pro suo arbi-
 trio libere decernebat.

Præterea Constitutionem confirmat
 Pontifex, qua Patriarchæ & Metropolita-
 ni singulis annis provincialia Concilia
 celebrare jubebantur. Quod ut valeat
 efficacius adimpleri, & abusus tolli, per
 singulas Dioceses negotium committi
 vult viris providis & piis, qui in errores
 toto anno accurate inquirent, & ad Con-
 ciliium futurum omnia comperta refe-
 rant. Hi etiam, quæ statuta fuerint, ob-
 servari curent, & in Synodis Episcopo-
 rum nota faciant. Capitula Cathedra-
 lia, quæ de consuetudine Canonicorum
 vitia corrigere solent, id intra termi-
 num ab Episcopo præfigendum præstent,
 quod si neglexerint, ipse Episcopus cor-
 rigit. Notatu hic dignum, quod Canon
 iste nec de exemptione, nec de privile-
 gio, sed solum de consuetudine mentio-
 nem faciat.

Canon subsequens modum docet,
 quo Prælatus superior non solum priva-
 torum sed etiam Præpositorum, se mino-
 rum, crimina plectat. Statuitur, fama
 publica accusatoris vices obeunte, Supe-
 riori

Sæcul. XIII. riori ex officio suo inquirendum esse, il-
 A. C. 1215. lum vero, in cuius facta inquit, oportere esse præsentem, nisi forte dilapsus

Forma Judi- contumaciter absit. Judex accusato ca-
 dicit Eccle- pita communicet, de quibus inquisitu-
 siastici, rus est, ne defendendi se facultas ei de-
 sit. Tum non solum ea, quæ testes ex-
 posuerunt, sed etiam ipsorum testium
 nomina aperiatur, ac etiam rei exceptiones
 & defensionem legitimam recipiat.
 Hic ego secundum usum Franciæ nostræ
Informationem dico, quod Textus Juris
 Canonici Inquisitionem appellare solet.
 In eodem Canone subjungitur; tribus
 modis agi in Judicio Criminali, nempe
 affertur accusatio, quam præcedere de-
 bet accusantium professio scripto data,
 tum sequitur Denunciatio accusati, post-
 quam ex lege caritatis monitus fuerit,
 & Inquisitio, si fama crimen vulga-
 verit.

In fine additur, non esse necessarium,
 ut ista forma tam accurate in causa Re-
 gularium fervetur. Ceterum Canon
 iste celeberrimus est, exinde formæ Ju-
 dicialis in causis criminalibus non solum
 in foro Ecclesiastico sed etiam in foro
 civili & sæculari fundamentum. Quod
 accusatio Judici scripto tradi debeat, ex
 jure Romano acceptum est, ut dispici-
 mus ex quadam Codicis Theodosiani
 lege, quæ, de verbo ad verbum euidam
 falsa

c. 1. q. C. Th.
 de accus. Eu-
 tych. ep. 2. c. 1
 to. 1. Conc.
 p. 919.

falsa Decretali inserta, inde in Decretum Gratiani translata est. Hæc criminanti pœnam talionis inferebat. Admonitio ex caritate præscripta, doctrina est nobis in Evangelio tradita.

Sæcul. XIII.
A. C. 1215.

2 q. 8. c. quis-
quis tertio.
Matt. 18. 15.

In alio Canone enumeratio omnium Actorum Judicialium, quæ illius ævi consuetudo introduxerat, reperitur. Nonnunquam perversus Judex, Reo appellante, omnia, quæ agenda erant, præstisse se affirmabat, etsi aliqua maximi momenti omisisset, idque innocens litigator probare non poterat, quia, quod factum non est, directe demonstrari non est possibile.

c. 38.
c. quondam,
extra de
probat.
junct. Glossa.

Quare in Concilio statuitur; Judex semper adhibeat virum, publica auctoritate constitutum, qui universa Judici Acta conscribat, videlicet citationes & dilationes, recusationes & exceptiones, petitiones, responsiones (id est defendentis se argumenta) interrogationes, confessiones, testium depositiones, instrumentorum productiones, interlocutiones, appellationes, renunciationes, conclusiones & reliqua. Omnia competenti ordine adnotanda; locus, tempus, personæ designentur, & omnia sic conscripta Partibus tradantur, at originales chartas Notarii servant.

O. Carrones.

Ut modus ponatur Appellationibus, prohibetur, ne quis ante latam Judicis sententiam appellet. *Causa appellandi coram*

c. 35.
c. ut debitus
39. extra de
Appell.

B b 5

Sæcul. XIII.
A.C. 1215.

c. 36.
c. cum cessan-
te 60. ibid.
c. 48. c. cum
spec. 61. eod.

c. 37. c. non
nulli 28. ex-
tra. de re-
script.

c. 18. c. sent.
9. ex. Ne
Cler. vel
Monach.

ram eodem Judice exponatur, & hujus-
modi sit, ut si rei veritas idoneis argu-
mentis probetur, legitima haberi debeat.
Si Judici superiori causa appellandi frivola
visa fuerit, ad Judicem inferiorem
remittat appellantem, atque ad sumtus
refundendos compellat. Judici sententiam
interlocutoriam, quam protulit, retractare
liceat, etiamsi contra retractionem
appellatum fuerit. Causa re-
cusationis coram ipso Judice, uni Parti
suspecto, exponatur, ac deinde per ar-
bitros dirimatur. Ob Appellationem
temerariam, post Canonicam admoni-
tionem, ubi crimen notum est, iudicium
non differatur. Nemo petat a Papa li-
teras, quibus ei liceat Partem adversam
in locum, a Diœcesi ejus bidui itinere
distantem, vocare. Nemo etiam Sacre
Sedis mandata alterius Partis, hujus rei
insciæ, nomine obtineat, quod si quis
impetraverit, falsi convictus habeatur.

Clerici non præsumant proferre sen-
tentiam, qua pœna cruenta dicitur, nec
quod in reum decretum fuerit exequan-
tur, nec id exequentibus adsint, nec ul-
las literas scribant spectantes ad actum,
quo sanguis humanus funditur. Pres-
byteris, Diaconis, & Subdiaconis non
liceat manus admovere, ad opera artis
chirurgicæ, ubi ferrum vel ignis adhi-
benda sunt. Nempe tunc temporis soli
Cleri-

Clerici Medicinæ operam dabant. Nul-
 lus Presbyter aquæ vel ferro candenti
 ante Probationem supersticiosam bene-
 dicat.

Sæcul. XIII.
 A. C. 1215.

Inde dispicimus, hunc morem nec-
 dum penitus fuisse abolitum. Viri Ec-
 clesiastici Jurisdictionem suam, læso pot-
 estatis sæcularis jure, non extendant.
 Contra autem Principes nullam Con-
 stitutionem, spiritualibus Ecclesiæ juri-
 bus adversam, promulgent.

v. extra de
 purg. vulg.
 c. 42. c. 44.

Prohibetur in eodem Concilio, ne
 quis Prælatus quemcunque, nisi Canoni-
 ce, testibus præsentibus, antea monitum
 excommunicet; alioqui excommuni-
 cans ab ingressu ad Ecclesiam, unius
 mensis spatio, arceatur. Qui se injuste
 excommunicatum crediderit, querelas
 suas ad Judicem superiorem deferat, qui
 eum ad priorem & inferiorem Judicem
 remittat absolvendum, aut, si in mora
 periculum sit, ipse eum, accepta cautio-
 ne, absolvat. Si idonea argumenta
 monstraverint, excommunicationis sen-
 tentiam injuste fuisse latam, ille qui eam
 protulit, damnum illatum resarciat, &
 lucrum cessans restituat, alias etiam pœ-
 nas, pro reatus gravitate daturus. Si
 vero conquerens in probatione succum-
 bat, omne damnum, quod exinde priori
 Judici emerfit, resarciat, & aliam quo-
 que pœnam, ut Superiori videbitur, su-
 stineat,

c. cum Laic.
 17. extra de
 reb. Eccles.
 alien.
 c. 47.

c. Sacro. 48.
 de sent. ex-
 com.

Sæcul. XIII.
A. C. 1215.

stineat, tumque causam excommunicationis, contra se lata, tollat, aut eadem censura iterum innodetur. Quod si Judex, propriam culpam agnoscens, latam a se sententiam revocare velit, & ille, in cujus gratiam lata est, appellet, superior Appellationis rationem non habeat, sed excommunicatum absolvat.

Sup. Lib.
LXXIV.
§. 46.
LXXVI.
§. 44.

Nullus Superior vel quemquam excommunicet vel absolvat, avaritiæ causa, præsertim in illis regionibus, in quibus excommunicato, cum absolvitur, multa injungitur. Si ergo quis demonstraverit, se fuisse injuste excommunicatum, Judex excommunicans ad restitutionem multæ in duplum compellatur. Hujusmodi multarum, absolutioni adjunctarum, exempla superius occurrerunt.

§. L.

Theologus, & Pœnitentiarius.

e. 10.
e. inter. cat.
15. de off.
jud. ord.

Sæpe contingit, pergit Concilium, quod Episcopi Verbum Dei populo per se ipsos ministrare non valeant, præsertim si ampliores Diœceses sint, sive quod ipsi variis negotiis occupentur, sive infirmitatibus corporis, sive hostium incursumibus, aliisve obstaculis impendantur, ne dicamus, scientiæ requisitæ defectu, qui nunquam tolerari debet. Quare sancti